

Výběr některých zákonných ustanovení souvisejících s úhradou zdravotního pojištění v době studia a po ukončení/absolvování studia na VŠ (včetně situace po absolvování bakalářského programu a před zápisem ke studiu v programu navazujícím magisterském)

Důležité dokumenty:

- Zákon o státní sociální podpoře **117/1995 Sb. § 11 -15**
- Zákon o veřejném zdravotním pojištění **48/1997 Sb. § 7**
- Vyhláška **322/2005** o dalším studiu, které lze považovat za soustavnou přípravu na budoucí povolání

Zde je vymezeno, která doba je považována za tzv. soustavnou přípravu na budoucí povolání, tudíž je za studenta placeno pojištění státem. Informace můžete nalézt na internetu nebo se informovat přímo na konkrétních institucích jako je zdravotní pojišťovna, správa soc. zabezpečení nebo úřady práce.

Zákon 117/1995 Sb.

§ 11

Nezaopatřené dítě

(1) Za nezaopatřené dítě se pro účely tohoto zákona považuje dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže

- a) se soustavně připravuje na budoucí povolání (§ 12 až 15), nebo
- b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
- c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

(2) Po skončení povinné školní docházky se do 18. roku věku považuje za nezaopatřené dítě také dítě, které je vedeno v evidenci úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci.

(3) Za nezaopatřené dítě nelze však považovat dítě, které je poživitelem invalidního důchodu z důchodového pojištění pro invaliditu třetího stupně.

§ 12

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání

(1) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se považuje:

- a) studium na středních a vysokých školách v České republice, 10) s výjimkou
  1. studia za trvání služebního poměru,
  2. dálkového, distančního, večerního nebo kombinovaného studia na středních školách, je-li dítě v době takového studia výdělečně činn podle § 10 nebo má-li v době takového studia nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci,
- b) teoretická a praktická příprava pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost pro osoby se zdravotním postižením 38a) prováděná podle předpisů o zaměstnanosti, 10a)
- c) studium na středních nebo vysokých školách v cizině, pokud podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je postaveno na roveň studia na středních nebo vysokých školách v České republice.

(2) Studiem na středních školách podle odstavce 1 se pro účely tohoto zákona rozumí studium

- a) na středních školách a konzervatořích, 39) zapsaných do rejstříku škol a školských zařízení,
- b) na středních školách zřizovaných ministerstvy obrany, vnitra a spravedlnosti,
- c) na vyšších odborných školách 42) zapsaných do rejstříku škol a školských zařízení.

(3) Studiem na vysokých školách podle odstavce 1 se pro účely tohoto zákona rozumí studium na vysokých školách v bakalářském, magisterském a doktorském studijním programu.

§ 13

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na střední škole

(1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na střední škole (§ 12 odst. 2) začíná nejdříve od počátku školního roku prvního ročníku školy. Jestliže žák začal plnit studijní povinnosti před tímto dnem, začíná jeho soustavná příprava na budoucí povolání dnem, kdy začal tyto povinnosti plnit.

(2) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání na střední škole se považuje také

- a) doba od skončení výuky v jednom školním roce do počátku následujícího školního roku, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu,
- b) doba od úspěšného vykonání závěrečné nebo maturitní zkoušky, je-li tato zkouška konána v květnu nebo červnu, do konce období školního vyučování školního roku, 44) v němž byla taková zkouška konána; to platí též, bylo-li v květnu nebo červnu konáno absolutorium,
- c) doba školních prázdnin bezprostředně navazujících na skončení studia 45) nebo dobu uvedenou v písmenu b), není-li dále stanoveno jinak.

(3) Doba školních prázdnin uvedenou v odstavci 2 písm. c) nelze považovat za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání na střední škole, jestliže

- a) dítě vykonávalo po celý kalendářní měsíc výdělečnou činnost podle § 10,
- b) dítě mělo po celý kalendářní měsíc nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci,
- c) výdělečná činnost uvedená v písmenu a) a nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci uvedený v písmenu b) na sebe v průběhu kalendářního měsíce navazují tak, že trvají po celý kalendářní měsíc,
- d) poslední ročník studia probíhal po dobu výkonu vojenské základní nebo náhradní služby nebo za trvání služebního poměru.

Omezení uvedené v písmenech a) až c) neplatí, stalo-li se dítě studentem vysoké školy v kalendářním roce, v němž ukončilo soustavnou přípravu na povolání na střední škole.

§ 14

Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na vysoké škole

(1) Soustavná příprava dítěte na budoucí povolání na vysoké škole (§ 12 odst. 3) začíná nejdříve dnem, kdy se dítě stává studentem vysoké školy, a končí dnem, kdy dítě ukončilo vysokoškolské studium.

(2) Za soustavnou přípravu dítěte na budoucí povolání se považuje také

- a) doba od skončení studia na střední škole do dne, kdy se dítě stalo studentem vysoké školy, jestliže dítě pokračuje bez přerušení v dalším studiu,
- b) kalendářní měsíc, v němž dítě ukončilo řádně 10b) studium na vysoké škole, a dále kalendářní měsíc následující po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo řádně 10b) studium na vysoké škole, pokud dítě nevykonává po celý tento měsíc výdělečnou činnost podle § 10 ani nemá po celý kalendářní měsíc nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci,
- c) doba od ukončení studia na vysoké škole do dne, kdy se dítě stalo studentem téže nebo jiné vysoké školy, pokud studium na téže nebo jiné vysoké škole bezprostředně navazuje na ukončení

studia na vysoké škole, nejdéle však doba tří kalendářních měsíců následujících po kalendářním měsíci, v němž dítě ukončilo studium na vysoké škole.

§ 15

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí může stanovit vyhláškou, které další studium, popřípadě výuka, jde-li o studium nebo výuku v České republice, se pro účely státní sociální podpory považuje z důvodu svého rozsahu a úrovně za studium na středních nebo vysokých školách.

Zákon o veřejném zdravotním pojištění 48/1997 Sb.

§ 7

(1) Stát je plátcem pojistného prostřednictvím státního rozpočtu za tyto pojištěnce:

- a) **nezaopatřené děti; nezaopatřenost dítěte se posuzuje podle zákona o státní sociální podpoře;**
- b) poživatele důchodů z důchodového pojištění, kterým byl přiznán důchod před 1. lednem 1993 podle předpisů České a Slovenské Federativní Republiky a po 31. prosinci 1992 podle předpisů České republiky. Za poživatele důchodu se pro účely tohoto zákona považuje osoba podle předchozí věty i v měsících, kdy jí podle předpisů o důchodovém pojištění výplata důchodu nenáleží;
- c) příjemce rodičovského příspěvku;
- d) ženy na mateřské a rodičovské dovolené a osoby pobírající peněžitou pomoc v mateřství podle předpisů o nemocenském pojištění
- e) uchazeče o zaměstnání včetně uchazečů o zaměstnání, kteří přijali krátkodobé zaměstnání;
- f) osoby pobírající dávku pomoci v hmotné nouzi a osoby s nimi společně posuzované 10), a to za podmínky, že nejsou podle potvrzení plátce dávky pomoci v hmotné nouzi v pracovním ani obdobném vztahu ani nevykonávají samostatnou výdělečnou činnost, nejsou v evidenci uchazečů o zaměstnání a nejde o poživatele starobního důchodu, invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, vdovského nebo vdoveckého důchodu, ani o poživatele rodičovského příspěvku nebo o nezaopatřené dítě,
- g) osoby, které jsou závislé na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost) 11), a osoby pečující o tyto osoby, a osoby pečující o osoby mladší 10 let, které jsou závislé na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),
- h) osoby konající základní (náhradní) službu v ozbrojených silách, další službu 13) nebo civilní službu a osoby povolané k vojenskému cvičení;
- i) osoby ve výkonu zabezpečovací detence nebo vazby nebo osoby ve výkonu trestu odnětí svobody;
- j) osoby uvedené v § 5 písm. c), které jsou příjemci dávek nemocenského pojištění;
- k) osoby, které jsou invalidní ve třetím stupni nebo které dosáhly věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňují další podmínky pro přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nebo starobního důchodu a nemají příjmy ze zaměstnání, ze samostatné výdělečné činnosti a nepožívají žádný důchod z ciziny, nebo tento důchod nepřesahuje měsíčně částku ve výši minimální mzdy;
- l) osoby celodenně osobně a řádně pečující alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku, nejde-li o osoby uvedené v písmenu c) nebo d). Podmínka celodenní péče se považuje za splněnou i tehdy, je-li dítě předškolního věku umístěno v jeslích (mateřské škole), popřípadě v obdobném zařízení na dobu, která nepřevyšuje čtyři hodiny denně, a jde-li o dítě plnící povinnou školní docházku, po dobu návštěvy školy, s výjimkou umístění v zařízení s týdenním či celoročním pobytem. Za takové osoby se považuje vždy pouze jedna osoba, a to buď otec nebo matka dítěte, nebo osoba, která převzala dítě do trvalé péče nahrazující péči rodičů, 16) pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti,
- m) mladistvé umístěné ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy,

- n) osoby vykonávající dlouhodobou dobrovolnickou službu na základě smlouvy s vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra, v rozsahu překračujícím v průměru alespoň 20 hodin v kalendářním týdnu, pokud není dobrovolník plátcem pojistného podle § 5 nebo za něj není plátcem pojistného stát podle předchozích písmen a) až m),
- o) cizince, kterým bylo uděleno oprávnění k pobytu na území České republiky za účelem poskytnutí dočasné ochrany podle zvláštního právního předpisu, 16a) pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti,
- p) žadatele o udělení mezinárodní ochrany a jeho dítě narozené na území, cizince, jemuž bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu, a jeho dítě narozené na území 16b) , pokud nemají příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti.

(2) Mají-li osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až i) příjmy ze zaměstnání nebo ze samostatné výdělečné činnosti, je plátcem pojistného stát i tyto osoby.